

**Avis formel 2010_01 de la
Commission de planification de
l'offre médicale**

**Formeel advies 2010_01 van de
Planningscommissie – Medisch
aanbod**

Conformément à l'article 35novies, de l'arrêté royal n°78 du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice des professions de santé et à l'arrêté royal du 2 juillet 1996 fixant les règles relatives à la composition et au fonctionnement de la commission de planification-offre médicale ;

Overeenkomstig artikel 35novies, van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen en het koninklijk besluit van 2 juli 1996 tot vaststelling van de regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van de Planningscommissie-medisch aanbod;

Après en avoir valablement délibéré, la Commission de planification-offre médicale émet **l'avis d'urgence** suivant :

Na geldige beraadslaging, brengt de Planningscommissie-medisch aanbod het volgende **spoedadvies** uit:

*Avis concernant la planification des **kinésithérapeutes** (AR du 20 juin 2005, modifié par les AR du 18 septembre 2008 et 14 octobre 2009)*

*Advies inzake planning **kinesitherapeuten** (KB van 20 juni 2005, gewijzigd door de KB's van 18 september 2008 en 14 oktober 2009)*

Nombre de pages en annexe :
3

Aantal bladzijden van de bijlagen:
3

Cet avis a été approuvé selon les quorums suivants :
Membres présents ayant droit de vote :
Votes pour :
Votes contre :
Abstentions :

Dit advies werd aanvaard met de volgende quorums:
Aanwezige stemgerechtigde leden:
Stemmen voor:
Stemmen tegen:
Onthouding:

Le présent avis a été approuvé en séance.

Onderhavig advies werd staande de vergadering goedgekeurd.

Lieu et date de la réunion :
Bruxelles, 18 mai 2010

Plaats en datum van de vergadering:
Brussel, 18 mei 2010

Membre – Lid

Membre- Lid

Karel Vermeyen
Président -Voorzitter

Henk Vandenbroele
Secrétaire - Secretaris

Avis concernant la planification des kinésithérapeutes (AR du 20 juin 2005)

Se basant sur l'avis préliminaire du groupe de travail kinésithérapeutes (cf. annexe), la Commission de planification recommande une suppression du système d'examen pour la planification des kinésithérapeutes dans le cadre de l'AR du 20 juin 2005, adapté par l'AR du 18 septembre 2008.

Par ailleurs, la Commission de planification recommande de définir des sous-quotas, en collaboration avec les Communautés, permettant d'orienter les candidats vers les différentes filières de formation et structures de première, deuxième et troisième lignes.

Advies inzake planning kinesitherapeuten (KB van 20 juni 2005)

Op basis van het pre-advies van de werkgroep kinesitherapeuten (zie bijlage) adviseert de Planningscommissie een afschaffing van het examensysteem voor de planning van kinesitherapeuten in het kader van het KB van 20 juni 2005, aangepast door het KB van 18 september 2008.

Bovendien adviseert de Planningscommissie om in samenwerking met de gemeenschappen subquota te definiëren die het toelaten de kandidaten te oriënteren naar de verschillende opleidingsrichtingen en settings in eerste-, tweede- en derdelijn.

Advies WG Kinesithérapie van de Planningcommissie

De tabel van de individuele zorgverleners die het RIZIV sinds 2006 publiceert in zijn jaarrapporten evolueert in 2010 qua inhoud en methode. Hij ondergaat een methodologische herziening om coherent te zijn met de gegevens die aan de internationale instanties worden bezorgd (OESO, WGO, Eurostat).

De telling van die beroepsbeoefenaars is gebaseerd op het rijksregisternummer zodat overblijvende dubbeltellingen worden vermeden.

Het totale aantal kinesitherapeuten dat op 31/12/2008 was ingeschreven bij het RIZIV bedraagt 26.208 waarvan er 972 65 jaar of meer zijn.

Het totale aantal actieve kinesitherapeuten dat op 31/12/2008 actief was bij het RIZIV bedraagt, op basis van het criterium «een salaris hebben en/of minstens één prestatie per jaar», 18.497. Dat aantal houdt rekening met de diverse praktijken van de kinesitherapeuten. Er zijn er 17.716 die RIZIV-verstrekingen uitvoeren en er zijn er 3.376 geïnventariseerd in RVT's. We tellen 14.512 kinesitherapeuten die een drempel halen van 500 contacten en/of een loon trekken.

In termen van afgevlakte voltijdsequivalenten (VTE's) (want geraamd naar rata van de jaarlijkse mediaanuitgaven van de kinesitherapeuten uit leeftijdsgroep 45-54 jaar of geïnventariseerd in de RVT's en in medische huizen), bedraagt het totale aantal actieve kinesitherapeuten bij het RIZIV op 31/12/2008 13.384, waarvan 12.054 VTE's met RIZIV-verstrekingen en 1.764 in RVT's. De afvlakking gebeurt omdat er geen rekening wordt gehouden met de VTE's hoger dan 1 bij het delen van de uitgaven door de mediaan. Als er enkel rekening wordt gehouden met de kinesitherapeuten met enkel RIZIV-verstrekingen, bedraagt het totale aantal VTE kinesitherapeuten 12.054.

Het aandeel van de kinesitherapeuten van 65 jaar en meer in het totale aantal VTE's bedraagt 1%.

Het aandeel van de vrouwelijke kinesitherapeuten in het totale aantal VTE's bedraagt 50%.

Het aandeel van de Nederlandstalige kinesitherapeuten in het totale aantal VTE's bedraagt 57%.

De gewogen gemiddelde leeftijd per VTE is 43,5 jaar. Het gewogen gemiddelde per VTE van de attesten van verstrekingen per jaar bedraagt 2.788; dat van de uitgaven voor verstrekingen (het betreft het gemiddelde van de bedragen die het RIZIV betaalde voor de verstrekingen van de voltijds actieve kinesitherapeut, forfaits niet inbegrepen) bedraagt 38.813 € per jaar. De mediaan van de uitgaven voor prestaties 45-54 jaar bedraagt 28.608 €. De densiteit actieve kinesitherapeuten per 10.000 inwoners bedraagt 17,3.

De vergelijking van de evolutie tussen 2000-2008 en 2004-2008 wordt samengevat in onderstaande tabel:

Evolutie	Groeipercentage voor de periode 2000-2008	Groeipercentage voor de periode 2004-2008
Aantal actieve kinesitherapeuten	-0,37%	+0,52%
Aantal VTE's	-0,59%	+0,61%
Gemiddelde leeftijd	+0,69%	+1,80%
Vervrouwelijking	+0,57%	+0,89%
Uitgaven voor prestaties	+3,09%	+5,70%

In deze tabel:

- Stellen we een verlies in aantal en in VTE's vast tussen 2000 en 2008. Dat verlies hangt samen met de maatregelen die minister Vandenbroucke nam in 2002. Tussen 2004 en 2008 zien we een lichte stijging. De uitstap uit het beroep in het begin van de periode 2000-2008 wordt allesbehalve gecompenseerd tijdens de periode 2004-2008.
- De vervrouwelijking en de vergrijzing van het beroep lijken wel toe te nemen voor de 2 periodes.
- De uitgaven voor prestaties namen lichtjes toe maar niet voldoende vergeleken met de andere medische beroepen en met de paramedische beroepen.

Aangezien de gegevens van het onderwijs van de Vlaamse gemeenschap per studiejaar niet meer bestaan, is enkel het aantal kinesitherapeuten dat in 2009-2010 zijn diploma kan behalen beschikbaar, namelijk 265. Het voorziene quotum voor dit jaar bedraagt 270. Er is een grondige hervorming van het Vlaamse onderwijs doorgevoerd zodat het onderwijs beter inspeelt op de behoeften van de verschillende settings onder meer met 3 jaar bachelor- en 2 jaar master-opleiding met hierin verschillende afstudeerrichtingen. De Franse Gemeenschap heeft zich gelijkaardige doelen gesteld.

De gegevens over onderwijs van de Franse gemeenschap worden opgesteld per studiejaar (4 jaar) en ingedeeld in hogescholen en universiteiten, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen residenten, niet-residenten en anderen vanaf academiejaar 2004/2005 tot in 2009/2010. Het aantal voorziene gediplomeerden, enkel rekening houdend met de residenten, voor dit academiejaar bedraagt minstens 340, terwijl het quotum 180 bedraagt. We stellen ook vast dat de interpretatie residenten/niet-residenten vaak onduidelijk is.

Uit de cijfers over kinesitherapeuten blijkt een grote uitstroom uit het beroep, te wijten aan de maatregelen die werden genomen in 2002, de vervrouwelijking en de vergrijzing van het beroep, de moeilijkheid voor jonge kinesitherapeuten om hun weg te vinden in het beroep, etc.

De evolutie van de VTE kinesitherapeuten voor de periode 2004-2008 bedraagt 0,52%, een relatief laag cijfer om de werkkraft van de kinesitherapeuten op het huidige peil te houden, terwijl dit cijfer 16,91% bedraagt voor de andere medische beroepen en paramedische beroepen.

Sinds 2008 stellen we vast dat het aantal gediplomeerden in de kinesitherapie in de Vlaamse gemeenschap nauwelijks hoger ligt dan 260, een aantal dat onvoldoende is om alleen nog maar het quotum te halen van de kinesitherapeuten die werken in nomenclatuur M. De andere activiteitensectoren van de kinesitherapie (kinesitherapeuten die werken in ziekenhuizen, in RVT's en ROB's, andere) zullen niet aan voldoende personeel geraken. Als we op die manier verdergaan, kan dat tot een reëel probleem leiden voor de planning van het beroep.

In de Franse gemeenschap stellen we momenteel vast dat de kinesitherapeuten die niet slagen in het eerste jaar het jaar niet overdoen maar overstappen naar de paramedische richtingen. De komst van een 5de jaar kinesitherapie zal het aantal beschikbare VTE's in de kinesitherapie nog maar eens doen afnemen.

Een beperkte toename van het aantal erkende kinesitherapeuten in ons land deed zich voor in alle gewesten, maar was toch het meest uitgesproken in Vlaanderen waar het aantal in de vermelde periode toenam van 14.463 tot 15.190 (+727). In Wallonië was er een stijging van

8.836 tot 9.192 (+356) kinesitherapeuten en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 2.368 tot 2.631 (+263).

Men spreekt dus van een toename van 1346 erkende kinesitherapeuten, werkzaam binnen alle settings. Het verleden heeft aangetoond dat het voorziene contingent niet gehaald werd, dat een aanpassing noodzakelijk was. Dit gebeurde in een Ministerieel Besluit tot vaststelling voor het jaar 2009 van het aantal kandidaten ter compensatie, bedoeld in art 7, § 3, van het KB van 20 juni 2005 tot vaststelling van de criteria en de regels voor de selectie van de erkende kinesitherapeuten die het recht bekomen om verstrekkingen te verrichten die voorwerp kunnen zijn van een tussenkomst van de verplichte verzekering van geneeskundige verzorging en uitkeringen.

Enkel voor 2009 was men dus al genoodzaakt de aantallen aan te passen van:

- ❖ Nederlandstalige Gemeenschap: van 270 naar 464
- ❖ Franstalige Gemeenschap: van 180 naar 354

Deze cijfers tonen duidelijk aan dat de groei van kinesitherapeuten duidelijk onder de vooropgestelde normen valt, en dit ondanks de genomen maatregelen. Bovendien hebben deze maatregelen enkel maar invloed op hoger genoemde kinesitherapeuten, vermeld in het MB. Gezien de vergrijzing van de bevolking, is een dreigend tekort aan kinesitherapeuten niet opgelost.

Advies:

De werkgroep Kinesitherapie van de Planningscommissie Medisch Aanbod herhaalt unaniem haar vraag dat de selectieproef afgeschaft wordt.